

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (حجیت ظواهر)

ادله حجیت شهرت فتوایی ۲

جلسه ۳۸۳

استاد شفیعی

ادله حجیت شهرت فتوایی:

دلیل روایی:

یکی از ادله حجیت شهرت، روایت‌هایی است که مسئله شهرت را مطرح کرده‌اند. مانند: «خذ بما اشتهر بین اصحابک»؛ در این روایت معیار تقدم روایت بر روایت دیگر «شهرت» است، پس شهرت حجت است که موجب تقدم یکی بر دیگری می‌شود. به بیان دیگر: بعضی از احادیث دلالت بر اعتبار مطلق شهرت می‌کند. زیرا امام علیه السلام در پاسخ به تعارض اخبار فرمودند: خذ بما اشتهر بین اصحابک. این فرمایش اطلاق دارد و شامل تمام اقسام شهرت می‌شود.

جواب مصنف:

۱. مقصود از شهرت در روایت، شهرت روایی است و بحث ما در مورد شهرت فتوایی است. به بیان دیگر: مراد از موصول، فقط به واسطه صله معین نمی‌شود، بلکه به واسطه قرائن محفوفه در کلام هم مراد، معین می‌گردد. در مرفوعه، قرینه‌ای هست دال بر اینکه مطلق شهرت مراد نیست و آن قرینه سوال سائل از تعارض دو خبر مشهور است.
۲. تمسک به اطلاق روایت نیز صحیح نیست، بلکه مقصود شهرت خبر است نه هر شهرتی.

عدم مخالفت با شهرت:

عدم مخالفت بعضی از علماء با شهرت فتوایی دلیل بر حجیت آن نیست. اگر کسی نظرش با نظر مشهور از اعظام مخالف باشد، مقتضای مقام، رعایت جانب احتیاط است.